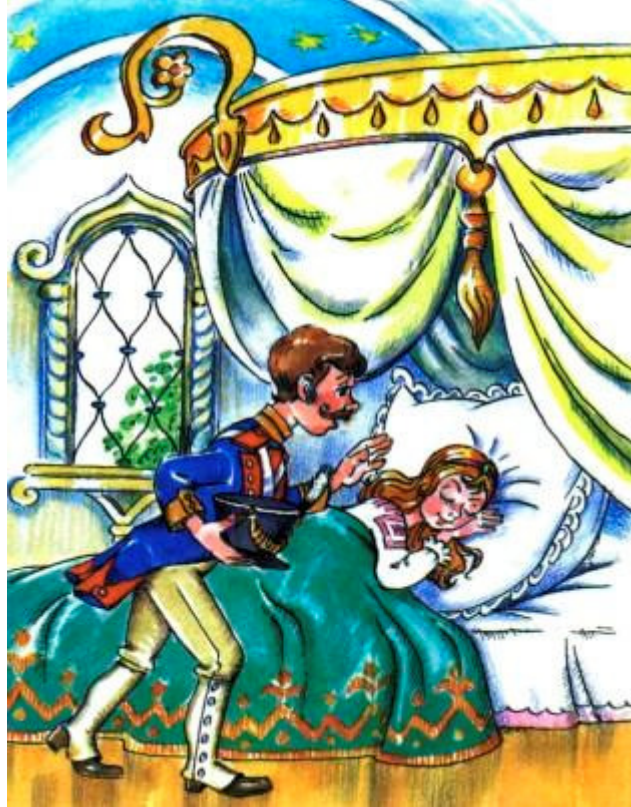

יאלנה החכמה

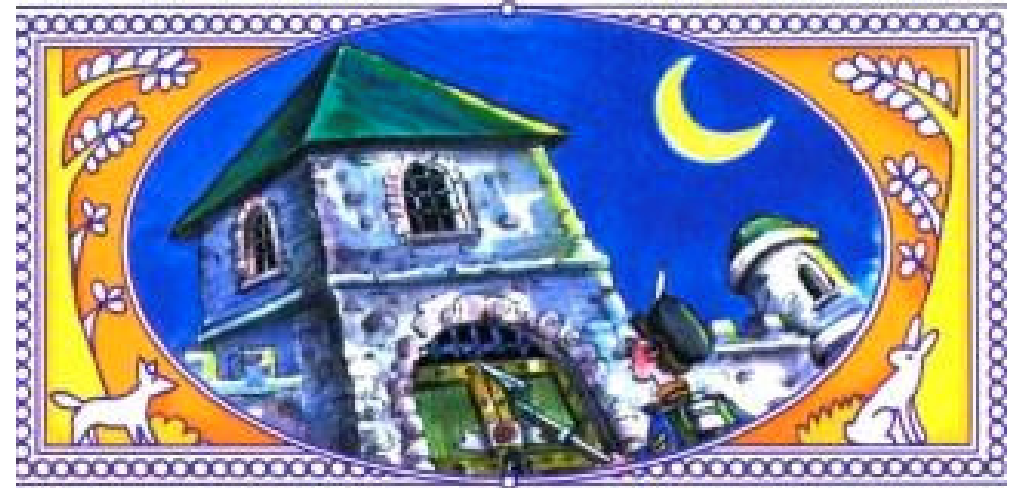

אגדה רוסית עממית
ציירו ט.פ. סאזנובה ויו.א. פריטקוב

"שחרר אותי לחופש. ואם תהיה בצרה,
אבוא בעצמי לעזור לך. רק תקרא בשמי,
ובאותו הרגע אבוא ואעזור."
החייל הוריד את החותמות, שבר מנעול
ופתח את דלת המגדל. השדון קפץ
החוצה, התרומם באוויר ונעלם מהר, כמו
ברק.

"נו" חושב החייל "עשיתי מעשה. שרות
שלי כבר לא שווה פרוטה. עכשיו יעצרו
אותי, יעמידו למשפט. כבר מוטב שאברח,
כל עוד יש זמן."

הוא זרק את הנשק שלו וחפצי הצבא על
הארץ והלך משם לאן שהובילו אותו עיניו.
הלך יום, יומיים ושלושה ימים, לא אכל
ולא שתה. התיישב על הדרך, התחיל
לבכות ולהרהר "נו, האם לא הייתי טיפוש?
שירתתי אצל הצאר וכל יום קיבלתי
שלושה פונטים לחם. טוב היה. ועכשיו

היה זה במדינה אחת, לא בארץ שלנו.
לפני שנים רבות עמד חייל צעיר בלילה
בשמירה על מגדל אבן. המגדל היה נעול
היטב וחתום בחתימות רבות.
בדיוק בשעת חצות נשמע פתאום קול
מהמגדל "הי, חייל!"
שואל החייל "מי קורא לי?"
"זה אני, שדון" עונה הקול מאחורי סורגים
"כבר שלושים שנה אני יושב סגור כאן, לא
אוכל ולא שותה."
"ומה רצונך?"

ברחתי לחופש כדי למות מרעב? אוי,
שדון, שדון, אתה אשם בכל!"
ופתאום משום מקום הופיע לפניו השדון
ושואל "שלום חייל! מה מטריד אותך?"
"איך לא להיות מוטרד כשכבר שלושה
ימים לא אכלתי. אני כמעט מת מרעב."
"אל תתלונן, זה יתוקן מיד" אמר השדון.
הוא התרוצץ הנה והנה, הביא אוכל טוב
ויין, האכיל את החייל ואחר כך הזמין אותו
אליו הביתה "אצלי יהיו לך חיים חופשיים
וטובים. לאכול, לשתות ולבלות כמה
שתרצה. רק תשמור על הבנות שלי. יותר
לא צריך."

הסכים החייל. השדון תפס אותו תחת
זרועותיו, הרים גבוה-גבוה באוויר והביא
מעל שלושים ארצות לארץ השלושים
ואחת לארמון מאבן לבנה.
שלוש בנות היו לשדון, כולן יפות ביותר.
השדון אמר להן להישמע לחייל, להאכיל

"איזה פלא!" השתומם החייל "אז אולי גם אני אנסה." הוא קפץ לחדר השינה של הנערות, הכה בשטיח והפך לציפור אדום-החזה, עף דרך החלון ורדף אחרי היונים.

היונים ירדו על אחו ירוק ואדום החזה התיישבה אחרי שיח דמדמניות, הסתתרה אחרי העלים ומביטה משם. אל האחו הגיעו עוד יונים רבות, כל האחו כיסו ובאמצע נעמד כס זהב מלכותי.

התבהרו השמיים והופיע מרכבת זהב, משוכה על ידי שישה נחשי אש. ובמרכבה נסיכה יאלנה החכמה, בעלת יופי שלא ניתן לתיאור, יופי כזה שאי-אפשר לכתוב, לא לספר, לא לתאר באגדה!

היא ירדה מהמרכבה, התיישבה בכס הזהב והתחילה לקרוא אליה את היונים, זו אחרי זו, לפי התור, וללמד אותן דברי חוכמה שונים. גמרה שעור, עלתה על

אותו ולהשקות כמה שירצה. ובעצמו עף משם לעשות את התעלולים שלו - ידוע, שדון! לא ישב במקום אחד, מתרוצץ בעולם ומבלבל בני-אדם.

נשאר החייל הצעיר עם הנערות היפות, והיו לו חיים טובים, אין כל ספק. רק דבר אחד הדאיג אותו - כל לילה יצאו הנערות מהבית, ולאן הלכו, לא ידע. ניסה לשאול אותן, אך הן לא סיפרו, שתקו. "טוב" חשב החייל "לילה אחד אשאר ער ואסתכל כבר לאן הן מטיילות."

בערב הוא נשכב במיטה, כאילו ישן חזק, ובעצמו רק מחכה מה יקרה כאן?

כשהגיע הזמן התגנב בשקט לחדר השינה של הנערות, עמד ליד הדלת, התכופף והביט דרך סדק. הנערות היפות הביאו שטיח-קסמים, פרשו על הרצפה, הכו בו והפכו ליונים. התרוממו ועפו דרך החלון.

המרכבה וכבר איננה!
קמו כל היונים מהאחו הירוק, התרוממו
באוויר ועפו, כל אחת לדרכה. ציפור אדום
החזה עפה אחרי שלושת האחיות וחזרה
איתן לחדר השינה שלהן. היונים נפלו על
השטיח וחזרו לצורת הנערות היפות וגם
אדום החזה קפצה על השטיח והפך לחייל
צעיר.

"מאין אתה?" שאלו הנערות.
"הייתי יחד אתכן באחו הירוק, ראיתי את
הנסיכה היפהפייה, ושמעתי איך לימדה
אתכן דברים חכמים."
"הייה לך מזל שניצלת! הנסיכה הזו,
יאלנה החכמה, היא שליטה גדולה. אילו
היה לה שם ספר הקסמים שלה, מיד
הייתה מוצאת אותך והיית מת מוות
אכזרי. שמור על עצמך, חייל! אל תעוף
יותר לאחו הירוק, אל תסתכל על יאלנה
החכמה, כי אתה עלול לאבד את ראשך."

אדום החזה. עף שוב לאחו הירוק,
הסתתר אחרי שיח הדמדמניות, הביט על
יאלנה החכמה, התלהב מיופייה הבלתי
רגיל וחשב "אילו יכולתי להשיג אישה כזו,
לא היה נשאר לי שום דבר יותר לרצות
בעולם! אעוף אחריה כדי לדעת איפה היא
חיה."

כשיאלנה החכמה ירדה מכס הזהב,
עלתה על המרכבה שלה ועפה לארמון
הפלא שלה, אדום החזה עפה אחריה.
כשהנסיכה הגיעה לחצר ארמונה באו
לקראתה כל המטפלות והמשרתות שלה,
הרימו אותה בידיהן והביאו לחדריה
בארמון.

בינתיים ציפור אדום החזה עפה לגן,
בחרה עץ יפה שעמד ממש תחת חלון
חדר השינה של הנסיכה, התיישבה על
ענף והתחילה לשיר כל כך יפה ובעצב

אלא שהחייל לא הקשיב לנערות, ודבריהן
רק עברו ליד אוזניו. הוא חיכה ללילה
הבא, שוב הכה בשטיח והפך לציפור

כזה, שהנסיכה לא עצמה עין כל הלילה,
רק הקשיבה לשיר.

רק עלתה השמש ויאלנה החכמה קראה
בקול "הי! מטפלות שלי, משרתות שלי,
רוצו מהר לגן, צודו לי את הציפור אדום
החזה."

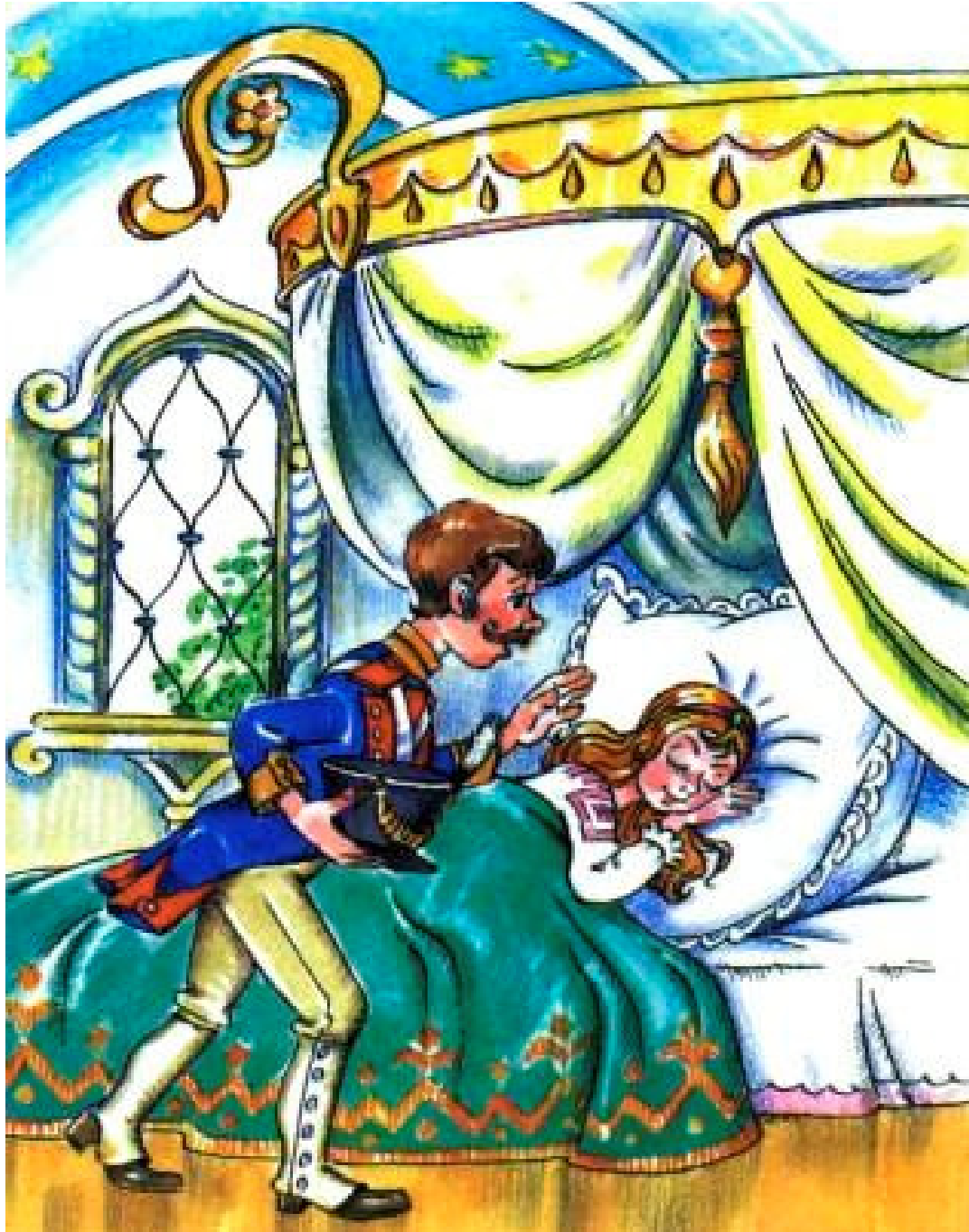
רצו המטפלות והמשרתות לגן, ניסו לצוד
את אדום החזה, אך איך יכלו? הן זקנות
כולן והציפור קופצת משיח לשיח, לא
מתרחקת, אבל לידיים לא ניתן להשיג
אותה.

לא התאפקה הנסיכה, יצאה לגן כדי
בעצמה לצוד את ציפור אדום החזה.
ניגשת לשיח והציפור לא זזה מהענף,
יושבת, קיפלה כנפיים, ממש כאילו מחכה
לה. הנסיכה שמחה, לקחה את הציפור
ביד, הביאה לארמון. הכניסה אותה לכלוב
זהב ותלתה בחדר השינה שלה.

עבר יום, השמש שקעה, יאלנה החכמה
עפה לאחו הירוק, חזרה, התפשטה
ונשכבה במיטה.

אבל כשרק נרדמה, ציפור אדום החזה
הפכה לזבוב, עפה מהכלוב, הכתה
בתקרה והפכה לבחור צעיר, יפה.
הצעיר היפה ניגש למיטת הנסיכה, הביט,
הביט על היפהפייה, לא התאפק ונישק
לה בשפתיה המתוקות. ראה - הנסיכה
מתעוררת, ואז הוא הופך שוב לזבוב, עף
לתוך הכלוב והופך לציפור אדום החזה.
פתחה יאלנה החכמה את עיניה, הביטה
סביב - אין איש. "כנראה" חושבת "חלמתי
את כל זה!" הסתובבה במיטתה ונרדמה
שוב. והחייל לא מוותר, מנסה פעם שנייה
ושלישית.

שנת הנסיכה לא חזקה, אחרי כל נשיקה
היא מתעוררת. בפעם השלישית קמה
מהמיטה ואומרת "זה לא חלום אלא

משהו ממש. אסתכל בספר הקסמים שלי."

הביטה בתוך ספר הקסמים ומיד הבינה שבכלוב לא סתם ציפור אדום החזה יושבת, אלא חייל צעיר. "הי, אתה!" קראה הנסיכה "צא מהכלוב. על התעלול הזה תשלם בחייר!" אין ברירה - עפה ציפור אדום החזה מכלוב הזהב, הכה בתקרה והפכה לצעיר יפה.

"לא אסלח לך!" אמרה יאלנה החכמה ומיד קראה לתליין וציוותה לכרות לחייל את ראשו.

משום מקום הופיע ענק עם גרזן וסדן, הפיל את החייל לארץ, את ראשו הפרוע שם על סדן והניף את הגרזן למעלה. רק תסמן הנסיכה במטפחת שלה והראש הצעיר ייכרת.

"אנא, רחמי נסיכה יפה" אמר החייל
בדמעות "תני לי לשיר את השיר האחרון
שלי!"

"אז תשיר, אבל מהר!"

התחיל החייל לשיר זמר כל כך עצוב, כל
כך שובר לב, שהנסיכה בעצמה התחילה
להזיל דמעות. צר היה לה על הצעיר

היפה ואמרה לו בסוף "אתן לך זמן עשר
שעות. אם תצליח להסתתר בכשרון כזה
שלא אוכל למצוא אותך, אסכים להתחתן
אתך. ולא, אצווה לכרות את ראשך."

יצא הצעיר מהארמון, הלך ליער רדום,

התיישב תחת שיח, הרהר וקרא "אך
שדון, אתה רוח ארור! כל זה באשמתך.
בגללך אאבד את חיילי!" ובאותו הרגע
הופיע לפניו השדון.

"מה דרוש לך, חייל?"

"אך" אומר החייל "הגיעה שעת מותי! איך
אוכל להסתתר מיאלנה החכמה?"

קראה, והספר לא הראה דבר. כעסה מאוד הנסיכה וזרקה את הספר לתנור. המחט נשמטה מהספר, נפלה על הרצפה והפכה לצעיר יפה תואר. יאלנה החכמה לקחה את ידו של החיל. "אני אולי חכמה" אמרה "אבל אתה חכם ממני!" לא חשבו הרבה יותר, התחתנו וחיו בשלום.

הכה השדון באדמה והפך לעיט בעל כנפי ענק. "התיישב על גבי, חייל. אביא אותך למרום השמיים." התיישב החייל על העיט והעיט התרומם למעלה, עף מאחורי עננים שחורים. עברו חמש שעות. יאלנה החכמה לקחה את ספר הקסמים שלה. הסתכלה בו וראתה את הכל כמו על כף היד. התחילה לצעוק בקול רם "חדל, עיט, לעוף למרום השמיים. רד למטה. לא תסתתר ממני." והחייל שוב התחיל לדאוג "מה לעשות עכשיו? איך אסתתר?" "אל דאגה" ענה השדון "תכף אעזור לך." הוא קפץ אל החייל, סתר לו בלחי והפך אותו למחט, ובעצמו הפך לעכבר, תפס את המחט בשיניים, רץ לארמון, מצא את ספר הקסמים ותקע את המחט לתוכו. עברו חמש שעות נוספות ויאלנה החכמה פתחה את ספר הקסמים שלה, חיפשה,